

Szüllő Géza dr. nagytapolcsányi keresztényszocialista párhivei között

Prága, április 15. (Pozsonyi szerkesztőgünk telefonjelentése.) Nagytapolcsányban április 24-én lesz a községi választás. A választást megelőző politikai agitáció már megkezdődött és az országos keresztényszocialista párt tevékeny részt vett ebben. A párt április 17-én, vasárnap nagyszabású népgyűlést rendez a városban, amelyen megjelent Petrásek Ágoston tartománygyűlési képviselő, Esterházy János pártvezetőségi tag és az országos központ képviselőiben Axinger László országos főtitkár. Szüllő Géza dr. országos elnök nem vehet részt ezen a gyűlésen, mert ugyanakkor a kassai népgyűlésen mond nagyszabású politikai beszédet. Ezért csütörtökön kereste fel Nagytapolcsányt Szüllő Géza dr. és értekezlet keretében magyar és szlovák nyelven beszámolt az ottani párhiveknek politikai működéséről. Ismertette a bel- és külpolitika jelentősebb eseményeit, összetartásra buzdította a jelenlevőket, mert csak az öslakosok együttműködése lehet alapja a jobb jövőnek. A pártvezért a nagytapolcsányiak kintintető vendégszeretettel fogadták, megajándékozták virágokkal és rendkívül meleg ünneplésben részesítették.

Pozsony, április 15. Szüllő Géza dr. országos elnök az országos keresztényszocialista párt országos végrehajtóbizottságát április 25-ére hétfőre ülésre hívta össze Zsolnára. Az országos végrehajtó bizottság ülése délután egy órakor kezdődik a Katolikus Házban.

Hitler szerint Franciaország követelte a nemzeti szocialisták katonai szervezeteinek föloszlatását

Berlin, április 15. Hitler tegnap fogadta a külföldi sajtó képviselőit és kijelentette előttük, hogy Groener Franciaország egyenes utasítására oszlatta fel a nemzeti szocialisták karhatalmait. Ez a vád illetékes német kormánykörökben nagy fölháborodást keltett s a B. Z. am Mittag szerint a kormány felelősségére fogja vonni Hitlert és fegyelmi vizsgálatot indít ellene, amihez joga van, mert Hitler braunschweigi államhivatalnok. Valószínű, hogy a nemzeti szocialisták vezére a vizsgálat után elveszti állását. Hitler egyébként maga kijelentette, hogy vádját bizonyítani nem tudja s az csak feltevéseknek alapszik.

Egy lap tegnap közölte, hogy a Hapag, az egyik legnagyobb német hajózársaság 120 ezer márkával támogatta a nemzeti szocialisták mozgalmát. A hajózársaság most erőlyesen megcáfolja ezt a hírt.

Már csütörtökön a Ház elé kerül a 3 százalékos forgalmi adóról szóló javaslat

Prága, április 15. A képviselőház költségvetési bizottsága ma kezdte meg a forgalmi adó emeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Patejdl nemzeti szocialista képviselő, a javaslat előadója, hangsúlyozta, hogy a forgalmi adó emelése a kormányprogram egy része, amire az állam pénzügyi egyensúlyának fenntartása érdekében van szükség. Ezután megindult az általános vita, amelynek folyamán Geier német nemzeti szocialista élesen állást foglalt a javaslat ellen. Adamek cseh néppárti számos módosító indítványt nyújtott be. Pártja, ugymond, mindig hajlandó volt kompromisszumokra és áldozatokra, a forgalmi adó emelése azonban elviselhetetlen. Kalina német nemzeti párti a javaslat ellen beszélt. Foglalkozott a tizennégy hónapi szolgálati idő bevezetésére vonatkozó javaslattal és jellemzőnek tartotta, hogy csak két év múlva léptetik életbe a tizennégy hónapos szolgálati időt, az adóemelések azonban nyomban életbe lépnek. Chalupa cseh szociáldemokrata ugyancsak éles szavakkal kritizálta a törvényjavaslatot és módosításokat nyújtott be. Fölszólaltak még Stenzl, Kunz, Stetka és Pruzinsky képviselők. Az általános vitát hétfőn, április 18-án délután három órakor folytatják. A költségvetési bizottság hétfőn, kedden és szerdán tárgyalja és már csütörtökön a képviselőház napirendjén szerepel a forgalmi adó emeléséről szóló törvényjavaslat, mert Trapl pénzügyminiszter ezt a javaslatot a legrövidebb időn belül törvényerőre akarja emeltetni.

Károlyi miniszterelnök a képviselőház elé terjesztette a népjóléti minisztérium megszüntetéséről szóló javaslatot

Korányi pénzügyminiszter a költségvetés benyújtásával kapcsolatban nagy expozét mondott — Magyarország külföldi kötelezettségeit a lehetőség határain belül teljesíteni fogja

Budapest, április 15. (Budapesti szerkesztőgünk telefonjelentése.) Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén betértesztette az 1932—33. évi költségvetést, amelynek végösszege az üzemek költségvetésén kívül 806 millió 200.000 pengőt tesz ki. A múlt évi költségvetés 149 millió pengő csökkenést mutat. A pénzügyminiszter szerint az idei költségvetés lényegesen különbözik az előző költségvetésektől, mert a gazdasági és pénzügyi helyzet abszurditása rányomta a költségvetésre bélyegét. A gazdasági élet átszervezésére van szükség, de ezt máról-holnapra megvalósítani nem lehet. A gazdasági nehézségeknek egyik oka az ország nagymérvű eladósodása, amely 1924-ben kezdődött és jelenleg Magyarország állami és magánadóssága a külfölddel szemben négy milliárd pengőre rug. Eből 1244 millió pengőt tesz ki a rövidlejáratú adósság. A nagymérvű eladósodásnak nem a könnyelmi gazdálkodás, hanem az árak lemorzsolódása volt az oka. Ez nemzetközi jelenség, amit a dunai államok ügyét rendezni akaró hatalmaknak is tudomásul kell venni. Sokan támadják a Nemzeti Bankot, miért nem terjeszti ki a hitelek nyújtását. A Nemzeti Banknak nem a hitelek nyújtása a főfeladata, hanem az, hogy a pénz értékét állandóan a szinten tartsa és ezt bármilyen nehéz, a kormány minden körülmények között is biztosítja. A mezőgazdaság eladósodása nem olyan nagymérvű, amint ezt a külföldön gondolják, mert a mezőgazdaságnak hatvan százaléka tehermentes. Az ipar produkciója a pénzügyi leromlás következtében csökkent és az ipar súlyos helyzetbe került.

Bizonyos tökéletesen hangulat észlelhető az országban, amire vonatkozólag a pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kapitalizmus alapján fölépített államrendszer köteles föntartani a kapitalisztikus rendszer alapjait is, mert ha a kommunista elveket beengednék a gazdálkodásba, akkor ez a rendszer saját sírját ássa meg. A továbbiakban Korányi kijelenti, hogy az állam nem lesz abban a helyzetben, hogy 302 millió pengőt kitévő külföldi adósságát a lejáratkor kifizesse. A helyzet világszerte annyira súlyos, hogy épp ebben a súlyosságban van garancia arra, hogy így nem maradhat sokáig. A 25 milliárd pengőt kitévő nemzeti vagyonió hétmilliárd pengő az inflációs idő alatt elveszett. A költségvetés nyugdíjterhe évi 213 millió pengő, amiből 129 millió pengőt fizet ki az állam az utódállamok területéről menekült nyugdíjasoknak. Az ország összezsugorodott a régi egységes gazdasági terület 30 százalékára, de terheinek nagyrésztét ez a 30 százaléknyi terület kell, hogy vállalja.

A jövő szempontjából elsősorban a külföldi, majd a belföldi adósságok rendezése szükséges. Nem tudjuk — ugymond — olyan alapon teljesíteni külföldi kötelezettségeinket, amint a kölcsönöket fölvtettük, de teljesítjük azokat a lehetőségek határain belül, mert ezt a nemzeti becsület megkívánja. A külföldi hitelezőknek a maguk érdekében be kell látniok, hogy nem az a fontos, hogy belőlünk most pénzt csikarjanak ki, hanem, hogy pénzüket megkapják. A külföldi adósságok végleges rendezése nagy lépést fog jelenteni a konszolidáció felé. Minden bizalmam megvan, hogy a konszolidáció gazdasági téren rövidesen helyreáll, visszatér a normális állapot, de óva intek mindenkit attól, hogy tartózkodjék könnyelmi beruházásoktól és hitelek fölvtelétől.

A jövő szempontjából elsősorban a külföldi, majd a belföldi adósságok rendezése szükséges. Nem tudjuk — ugymond — olyan alapon teljesíteni külföldi kötelezettségeinket, amint a kölcsönöket fölvtettük, de teljesítjük azokat a lehetőségek határain belül, mert ezt a nemzeti becsület megkívánja. A külföldi hitelezőknek a maguk érdekében be kell látniok, hogy nem az a fontos, hogy belőlünk most pénzt csikarjanak ki, hanem, hogy pénzüket megkapják. A külföldi adósságok végleges rendezése nagy lépést fog jelenteni a konszolidáció felé. Minden bizalmam megvan, hogy a konszolidáció gazdasági téren rövidesen helyreáll, visszatér a normális állapot, de óva intek mindenkit attól, hogy tartózkodjék könnyelmi beruházásoktól és hitelek fölvtelétől.

Englis a csehszlovák-osztrák-magyar vámföderációt propagálja

A volt pénzügyminiszter föltűnő tartalmu előadást tartott Bécsben

Bécs, április 15. A bécsi kereskedők és iparosok egyesületének előadási ciklusában Englis Károly dr. volt csehszlovák pénzügyminiszter előadást tartott Ausztria közepéurópai szerepéről. Kijelentette, hogy Ausztriának elsősorban is vámuníót kellene kötnie Csehszlovákiával és Magyarországgal s a harmine millió lakosságot számláló blokk egy nagy vámföderációt létesítené Németországgal és Franciaországgal. Ezzel megakadályoz-

hatnák azt, hogy Csehszlovákia és Ausztria tul legyen árasztva mezőgazdasági termékekkel. Ugyanakkor a tulnyomórészt mezőgazdasági jellegű déleuropai államok egy agrár-vámföderációban egyesülnének, amely a francia-német-közepéurópai vámföderációval Olaszországot belevéve — kereskedelmi szerződések kötné, vagy jobban mondva egy nagy kontinentális vámföderációt alakítana.

Kétszázötven millióba kerülne a kelet-szlovenszkói áradások megakadályozása

A folyószabályozási tervek megvannak, pénz nincs — Az országos választmány ülése — Blanár a folyószabályozást, Petrásek az adómoratóriumot sürgeti

Pozsony, április 15. A szlovenszkói országos választmány csütörtöki ülésén Jeszenszky János országos alelnök elnökelt. Az elnök napirend előtt üdvözölte Petrásek Ágoston országos keresztényszocialistapárti képviselőt, mint

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi „Ferenc József” vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

a választmány ujonnan választott rendes tagját, s elparentálta Szilágyi Béla dr. elhunyt országos képviselőtestületi tagot.

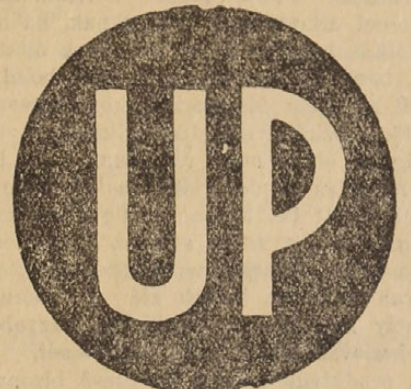
Blanár Béla dr. magyar nemzeti párti választmányi tagnak március havában előterjesztett interpellációjára, amely azt kérte, hogy a sertésvészés vidékeken a legelőre való kihajtás

ne jársonkint, hanem községenként állapittassék meg, azt válaszolja a hivatal, hogy a járásonkint való eltűltást a vész nagy terjedelme és virulenciája miatt rendelte el az országos hivatal és ezt a minisztérium is jóváhagyta, de ugyancsak március hó folyamán fölhatalmazta a helyi hatóságokat, hogy a helyi viszonyokra való tekintettel eltérhessenek s egyes községeknek a föltüntetést megadhatassák.

Blanár Béla dr. fölhozta, hogy a Tapoly, Ondava, Labor, Ung, Latorca, Bodrog és Hernád kiöntése az őszi vetéseket legnagyobbbrészt tönkretette, az ottani lakosságnak a múlt évi rossz termés miatt nincsen vetőmagja, tehát föltűnül

szükséges a vetőmagszükséglet összeírása, a vetőmagnak mielőbbi kiutalása, továbbá szükséges a föltételeknek s az árvízvédelmi intézkedéseknek föltűlvizsgálata és ennek alapján a szükséges intézkedések megtétele a Hernád alsó folyásának vidékén, ahol Szinna, Gönyű, Kenyhec, Migléc határa egy összefüggő tenger s Csány és Zsadány vidéke is el van árasztva. Fölhozza, hogy egy évvel ezelőtt, amikor ugyanilyen árvíz volt, a belügyminiszter a helyszínen igért meg a Hernád folyó szabályozását. Igéret történt a nemzetgyűlésen is. Az országos választmány egyik ülésén az ő interpellációjára. Nepily kormánytanácsos elismerte ennek szükségességét, sőt kílátásba is helyezte, hogy a tervek s a költségek biztosí-

Butor teszi otthonossá a lakást

Brno — Praha — Bratislava — Pardubice
Olomouc — M. Ostrava — Opava — Košice

— A pénzügyi tárcát súlyos körülmények között vettem át, nem is vállalnám a felelősséget, ha nem tudnám, hogy a nemzet nagy többsége osztózik fölfogásban, — fejezte be beszédét Korányi báró.

A pénzügyminiszter expozéját a jobboldali pártok nagy tapsal fogadták.

Az ülést további folyamán Károlyi miniszterelnök betértesztette a népjóléti és munkaügyi minisztérium megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot, amit a képviselők pártkülönbség nélkül lelkesen megtapsoltak. A javaslat szerint a népjóléti minisztérium egyes osztályait a különböző minisztériumokba osztják be.

tása ez év folyamán megtörténik, de mindeideig semmi sem történt. Nepily kormánytanácsos válaszában előadja, hogy a vetőmag tekintetében az intézkedés megtörténik, a keleti folyók árvízvédelmi intézkedéseire a tervek megvannak, megvalósításuk azonban 250 millió koronába kerülne. A munkát részletekben meg fogják kezdeni. A Hernád alsó folyásának rendezése szükséges és teljesen elő van készítve. A tervek készen vannak, csak a pénz hiányzik. Reméli azonban, hogy a költségek is biztosítva lesznek és így a munkákat még ez évben megkezdhetik.

Petrásek Ágoston a nehéz viszonyokat hozza föl. A lakosság megélhetése egyáltalán nincsen biztosítva és a közterhek már létben veszélyeztetik. Indítványozza, hogy

a tartomány tegye meg a szükséges lépéseket, hogy az adóvégrehajtások föltűggesztésének és adómoratóriumot engedélyezzen a kormány.

A munkanélküliek részére pedig gondoskodjék munkaalkalmakról. Indítványát írásban is beadta.

Minaru vál. tag indítványára elhatározza a választmány, hogy a vöröskő—margitfalvi vonal építésének további folytatására megteszi a szükséges lépéseket.

A zlióváráljai római katolikus főgimnázium részére 60.000, a turócszentmártoni Stefániskolák részére 65.000 koronát szavaz meg segélyképpen. Az országos könyvtár részére 25.000, az egyetemi internátus részére építkezés céljaira 500.000, a Szt. Szórad-kollégium részére pedig 225.000 koronát szavaz meg a választmány. 27 népiskola részére építkezési segély címén 687.500 koronát szavaztak meg.

A „Domica”-barlang (hosszuszói cseppkőbarlang) elektromos világítására egyelőre 50.000 K-t ad a választmány.

Kállay dr., Duschek dr. és Blanár Béla dr. képviselőköl álló bizottságot küldött ki, amely bizottság a prágai csehszlovák turista klubbal, mint tulajdonossal az ország közreműködésének és részvételének föltételeit hivatat megállapítani.

Délután két órakor a gyűlést megszakították és azt 4 órakor folytatták.

Kigyulladt a jávai parlon egy holland hidroplán

Három utasa a tengerbe veszett, a negyedik halálosan megsérült

Hága, április 15. A jávai parlon éjszakai gyakorlat közben szerencsétlenül járt a hollandiai gyarmati légiflotta egy Dornier-hidroplánja. A hidroplán a tengerre való leszállás közben lángragyult. Négy utasa közül Christiani őrnagyot halálos égési sebekkel borítva kimentették míg három társa a tengerbe lelte halálát.